

Research Paper

Investigating the relationship between the efficiency of investment in labor and the quality of financial reporting in the bank

Farshid Netae Tolon

M.A. in Accounting, Qods Branch, Islamic Azad University, Qods, Iran
netaeifarshid@gmail.com

Received: 2024/04/09 Accepted: 2024/06/25

Abstract

The purpose of this research is to investigate the relationship between the efficiency of investment in labor and the quality of financial reporting in banks. Based on the conditions of sample extraction, 16 banks were analyzed during the years 2015 to 2022. The purpose of applied research is descriptive and retrospective. In order to collect theoretical and background information, library sources were used, and for data collection, audited financial statements and information available in the information system of the stock exchange organization, Codal website and Rahavard Novin software were used. In order to store, classify and calculate the variables, Excel software was used, and to perform statistical analysis of the data, Eviews software was used. The results showed that there is a positive and significant relationship between the efficiency of investment in labor and the quality of financial reporting in banks. In fact, the higher the efficiency of investment in labor, the higher the quality of financial reporting in banks.

Keywords: Efficiency of investment in labor, Quality of financial reporting, Bank.

 <https://doi.org/10.22034/PSAB.2024.199074>

بررسی رابطه بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار و کیفیت گزارشگری مالی در بانک

فرشید ندائی تولون

کارشناس ارشد حسابداری، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، شهر قدس، ایران
nedaeifarshid@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۱/۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۵

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها می‌باشد. بر اساس شرایط استخراج نمونه، تعداد ۱۶ بانک طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. هدف پژوهش، کاربردی، از نظر روش، توصیفی و از نوع پس‌رویدادی است. جهت گردآوری اطلاعات مبانی نظری و پیشینه‌ها از منابع کتابخانه‌ای و برای گردآوری داده‌ها از صورت‌های مالی حسابرسی شده و اطلاعات موجود در سامانه اطلاعاتی سازمان بورس، سایت کدال و نرم‌افزار رهاورد نوین استفاده گردید. جهت ذخیره‌سازی، طبقه‌بندی و محاسبه متغیرها از نرم‌افزار اکسل و جهت اجرای تحلیل آماری داده‌ها از نرم‌افزار ایویوز استفاده گردید. نتایج نشان داد بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در واقع هرچه کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار بیشتر باشد، کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها نیز بیشتر است.

واژگان کلیدی: کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار، کیفیت گزارشگری مالی، بانک.

<https://doi.org/10.22034/PSAB.2024.199074>

۱. مقدمه

کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار به معنای بکارگیری تعداد بهینه‌ای از نیروی انسانی است (جانگ و همکاران، ۲۰۱۴). سرمایه‌گذاری نیروی کار، به عنوان یکی از سرمایه‌گذاری‌های پرهزینه شرکت محسوب می‌شود که می‌تواند تأثیر زیادی بر تصمیمات مهم شرکت داشته باشد و ارزش شرکت را تحت تأثیر قرار دهد (مرز و یاشیو، ۲۰۱۷). ناکارایی در سرمایه‌گذاری نیروی کار که نشان‌دهنده یک قلم با اهمیت در ورودی هزینه‌های تولید شرکت است، از پیامدهای ضعف در سرمایه‌گذاری، تأمین مالی و عملیات شرکت‌ها است. در واقع، ناکارآمدی نیروی کار، منعکس کننده هزینه‌های نمایندگی بالاتر، نظارت ناکافی و شفافیت و تبادل اطلاعات ضعیف است (پیناک و لیلیس، ۲۰۰۷؛ جانگ و همکاران، ۲۰۱۴).

همه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، به اهمیت کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار به عنوان یکی از ضرورت‌های توسعه اقتصادی و کسب برتری رقابتی در عرصه‌های بین‌المللی تأکید دارند و در این راه، شرکت‌ها با چالش‌های بسیاری از جمله نبود یک شاخص دقیق ارزیابی کیفیت نیروی کار مواجه هستند. در ایران نیز توجه به مقوله کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار، به دلایل مختلف از جمله حاکم نبودن فرهنگ و نگرش درست به کارایی در جامعه و همچنین بالا بودن نرخ بیکاری، با چالش‌های بسیاری همراه بوده است. بدون تردید در نظام صنعتی متحول امروزی نخست کوشش در شناخت عوامل مؤثر بر کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار و سپس تلاش در تعیین عوامل مؤثر در افزایش آن، یکی از شرایط ضروری برای تحقق رشد و توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی در کشور در حال توسعه ایران است.

اهداف گزارشگری مالی از نیازها و خواسته‌های اطلاعاتی استفاده‌کننده‌های برون سازمانی سرچشمه می‌گیرد. هدف اصلی، بیان آثار اقتصادی رویدادها و عملیات مالی بر وضعیت و عملکرد واحد تجاری برای کمک به اشخاص برون سازمانی برای تصمیم‌گیری است. این اطلاعات باید به گونه‌ای باشد که ذینفعان را در تشخیص نقاط قوت و ضعف مالی واحد انتفاعی یاری داده و مبنایی را فراهم کند که بتوان بر اساس آن، اطلاعات مربوط به عملکرد واحد انتفاعی را طی یک دوره مالی ارزیابی کرد. به عبارتی هدف اصلی گزارشگری مالی، تهیه اطلاعات مفید برای تصمیم‌گیرندگان است. از طرف دیگر، کیفیت گزارشگری مالی صرفاً یک خروجی نهایی نیست بلکه کیفیت این فرایند شامل بخش‌هایی از قبیل افشای معاملات شرکت، اطلاعاتی در زمینه انتخاب و کاربرد رویه‌های حسابداری و ارائه اطلاعاتی جهت قضاوت و تصمیم‌گیری است (کاشانی پور و همکاران، ۱۳۹۵). بنابراین، کیفیت گزارشگری مالی می‌تواند پیامدهای بسیاری داشته باشد که از جمله آن روش‌های تأمین مالی است.

۲. مبانی نظری پژوهش

در جهان پرتلاطم امروزی که سازمان‌ها و جوامع با تحولات شگرف محیطی و تکنولوژی و به تبع آن،

تجارت جهانی و جهانی شدن رو به رو هستند، توان دستیابی به سطح مطلوب و مورد انتظار از عملکرد، در حاله‌ای از ابهام فرو رفته است. در این رهگذر، آنچه می‌تواند حیات بالنده و رو به رشد سازمان‌ها را تضمین کند، وجود نظام مدیریتی مقتدر و کارآمد است. به عبارت دیگر، در صورت اقتدار و توانمندی رکن مدیریت سازمان است که می‌توان حسن عملکرد سازمان‌ها را در شرایط فعلی انتظار داشت. نکته ظریف و قطعی در این است که تا مدیر توانا و کارآمد نباشد، نمی‌تواند در همکاران و زیردستان خود نفوذ کند. به عبارت دیگر، عدم برخورداری از توانایی‌های لازم در انجام امور، باعث می‌شود تا نیروی کار با ایجاد روابط غیررسمی، سعی در رفع و رجوع کردن امور کنند، افراد از وظایف اصلی خود خارج شوند و با تصمیمات نا به جا به کل سیستم ضربه بزنند (نیکبخت و همکاران، ۱۳۹۷). احمد و همکاران (۲۰۱۹) نیز بیان داشتند که دو توانایی فکری و فیزیکی لازمه کار مدیران است. به اعتقاد آن‌ها، توانایی‌های فکری می‌تواند شامل مواردی چون انواع هوش، انواع حافظه، سرعت ادراکی، استعداد عددی و تجسم فضایی باشد. همچنین توانایی فیزیکی می‌تواند مواردی مانند نیروی بدنی و انعطاف‌پذیری جسمی را در برگیرد. به نظر آن‌ها، اهمیت توجه به توانایی‌های فیزیکی صرفاً محدود به مشاغل مانند خط تولید، کارهای ساختمانی و غیره نیست بلکه لازمه تمام مشاغل است (طرخوانی و همکاران، ۱۴۰۰).

سازمان‌های موجود در هر جامعه با استفاده از منابع محدودی که در اختیار دارند، به گونه‌ای به رفع نیازهای فردی و گروهی افراد جامعه می‌پردازند و از آنجا که منابع تولید همواره با یک ویژگی یعنی کمیابی مواجه هستند، اغلب اصلی‌ترین هدف سازمان‌ها استفاده بهینه از عوامل تولید و رسیدن به اثربخشی است (سروستان و عزیز نژاد، ۱۳۹۷). این عوامل شامل زمین، سرمایه، نیروی انسانی (نیروی کار)، فناوری و مدیریت است. در این بین نیروی کار ارزشمندترین دارایی سازمان‌ها بوده و بهره‌وری نیروی کار برای سازمان‌ها اهمیت زیادی دارد. بهره‌وری نیروی کار در درون سازمان انعکاسی از دانش، مهارت و ارزش‌های او است. به همین منظور شناخت بهره‌وری نیروی کار یکی از اهداف بهسازی نیروی انسانی در شرکت‌ها است که برای سنجش دانش، توانایی، انگیزش، رفتار شغلی و عملکردی نیروی کار پایه‌ریزی می‌شود (نادریفر و همکاران، ۱۴۰۰). نیروی کار، به‌عنوان بخش مهمی از دارایی‌های نامشهود شرکت‌ها، بدون تردید تأثیر بسزایی بر راهبرد و عملیات‌های شرکت‌ها دارند. هیچ شرکتی بدون مشارکت فعال نیروی کار خود قادر به ادامه فعالیت‌های خود نیست (تانگ و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین، رابطه بین نیروی کار و شرکت متنوع خود از اهمیت بسزایی برای عملیات‌های روزانه و توسعه آتی شرکت برخوردار است. از سوی دیگر، مدیران با بکارگیری منابع قدرت می‌توانند زمینه رشد و تعالی یا زمینه انحراف و فساد سازمان را فراهم آورند و این امر به ماهیت وجودی و چگونگی استفاده از قدرت و منابع آن بستگی دارد (پورقاز و محمدی، ۱۴۰۱).

از زمان بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸، پژوهشگران حسابداری و مالی علاقه زیادی به شفافیت بانکی نشان داده‌اند. این بحران تأثیر اقتصادی عدم شفافیت بانک‌ها را برجسته کرد و این تصور را ایجاد کرد که فقدان اطلاعات در مورد کیفیت دارایی‌های بانک می‌تواند به ثبات مالی آسیب برساند. عدم شفافیت بانک‌ها می‌تواند با ممانعت از تنظیم بازار، مسائل نمایندگی را تشدید کند و خطر وحشت و سرایت را در طول یک بحران افزایش دهد. در طول بحران مالی جهانی اخیر، سرمایه‌گذاران به دنبال اطلاعاتی در مورد مواجهه بانک‌ها با ریسک بودند؛ اما این اطلاعات به راحتی در دسترس نبود. همراه با حمایت صریح دولت از سیستم بانکی، افشای عمومی نتایج آزمون استرس با ارائه اطلاعات موردنیاز به سرمایه‌گذاران به کاهش وحشت کمک کرد (جاگر، ۲۰۱۸). از آن زمان، مطالعات گسترده به این موضوع پرداخته‌اند که چقدر شفافیت در بانکداری بایستی موردنیاز باشد و چگونه شفافیت بر ثبات مالی تأثیر می‌گذارد. باین حال، با وجود نیاز به نظارت و مقررات مؤثر، هنوز پژوهش‌های کمی برای شناسایی عوامل تعیین‌کننده شفافیت بانکی وجود دارد.

برای به دست آوردن مزیت رقابتی، سرمایه‌گذاری در نیروی کار بسیار مهم است (حبیب و راناسینگ، ۲۰۲۲). با این حال، شواهد موجود نشان می‌دهد که ناکارایی بازار ناشی از تأمین مالی، سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های عملیاتی، دلیل ناکارآمدی سرمایه‌گذاری در نیروی کار شرکت‌ها است (حبیب و راناسینگ، ۲۰۲۲).

همچنین، ناکارآمدی سرمایه‌گذاری در نیروی کار منجر به افزایش هزینه‌های نمایندگی می‌شود، به‌ویژه از طریق وجود نظارت ضعیف و یک محیط اطلاعاتی غیرقابل نفوذ. جونگ و همکاران (۲۰۱۴) نشان می‌دهد که گزارشگری مالی با کیفیت بالا انگیزه‌ای برای کاهش تعارضات نمایندگی و افزایش کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار است. بر اساس نظریه اقتصادی نئوکلاسیک، سرمایه‌گذاری نیروی کار ناکارآمد، منجر به کاهش سودآوری شرکت شده و رشد شرکت را با خطر مواجه می‌کند (کامرون و همکاران، ۱۹۹۱). بر اساس مطالعات اخیر مانند حبیب و راناسینگ (۲۰۲۲) هزینه نیروی کار از وجوه نقد ناشی از عملیات شرکت پرداخت می‌شود و بنابراین ناکارآمدی در سرمایه‌گذاری نیروی کار، نشانه‌ای از مشکلات وجوه نقد در آینده خواهد بود. همچنین، پینوک و لیلیس (۲۰۰۷) بیان می‌کنند که مشکلات نمایندگی باعث می‌شود که شرکت‌های با سودآوری بالا به شرکت‌های ناکارآمد و با بهره‌وری پایین تبدیل شوند. مدیران چنین شرکت‌هایی در مقابل رها کردن پروژه‌های با ارزش فعلی منفی به دلیل محدودیت هزینه‌های کوتاه‌مدت و هزینه اعتبار شخصیشان مقاومت می‌کنند. در این موقعیت، مدیران با سرمایه‌گذاری کارآمد در نیروی کار می‌توانند ریسک و هزینه‌های مربوط به سایر سرمایه‌گذاری‌ها را پوشش داده و از هزینه نمایندگی شرکت بکاهند.

بررسی فرضیه نگرانی شغلی در صنعت بانکداری به دلایل زیر حائز اهمیت است. اول، درک عواملی که بر کیفیت گزارشگری مالی بانک‌ها تأثیر می‌گذارد که با توجه به تأثیر بالقوه آن بر ثبات مالی، بسیار مهم است. این را بحران مالی ۲۰۰۸ به‌خوبی نشان می‌دهد. به همین دلیل، مطالعات بررسی‌کننده عدم شفافیت بانک به‌عنوان یک متغیر درون‌زا در حال رشد است (جانگ و همکاران، ۲۰۱۹). دوم، به نظر می‌رسد که بانک‌ها بسیار غیرشفاف‌تر از شرکت‌های صنعتی هستند (سرکار و همکاران، ۲۰۱۹)، بنابراین نقش پاداش‌های مدیریتی در عدم شفافیت مهم است. سرکار و همکاران (۲۰۱۹) استدلال می‌کنند که فقدان اطلاعات در مورد وام‌های فردی و توانایی بانک‌ها برای پنهان کردن مشکلات می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی به عدم شفافیت بانک کمک کند. به دلیل این عدم شفافیت، مؤسسات رتبه‌بندی اوراق قرضه بیشتر در مورد رتبه‌بندی اوراق قرضه بانکی نسبت به رتبه‌بندی اوراق قرضه دیگر شرکت‌ها اختلاف نظر دارند. شفافیت بیشتر بانک‌ها در مقایسه با شرکت‌های صنعتی، پاداش‌های (مشوق‌های) مدیریتی را به مکانیزم مهم‌تری برای تضمین گزارش‌دهی مالی شفاف تبدیل می‌کند و بر نیاز به تحلیل جداگانه بانک‌ها تأکید می‌کند.

در نهایت، بانک‌ها و شرکت‌های صنعتی از نظر نقش و ترکیب کارکنان به‌طور معنی‌داری متفاوت هستند که منجر به تفاوت در انگیزه‌های مدیریت سود می‌شود. پژوهش‌ها استدلال می‌کند که شرکت‌های صنعتی درآمد را مدیریت می‌کنند تا کارکنان را در مورد سلامت مالی شرکت، به‌عنوان یک استراتژی برای حفظ کارکنان متقاعد کنند (گاؤ و همکاران، ۲۰۱۸).

۱.۲. فرضیه پژوهش

بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار با کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها رابطه معناداری وجود دارد.

۳. پیشینه پژوهش

موسوی و فلاحی (۱۴۰۲) در مقاله با عنوان شناسایی موانع افشای داوطلبانه کربن در گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بیان کردند که در کشور ما افشای اطلاعات مربوط به کربن صورت نمی‌پذیرد و پیش‌بینی می‌شود که این موضوع به علت چالش‌ها و موانعی است که از تحقق این هدف جلوگیری می‌کند. این موضوع به عنوان یک شکاف عمیق در بین پژوهش‌های مرتبط بوده است و پژوهش حاضر به خاطر توجه به این شکاف پژوهشی، حائز اهمیت و ضروری است. در این راستا هدف پژوهش حاضر شناسایی موانع افشای داوطلبانه کربن در گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۴۰۲ است. پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر نوع انجام توصیفی-پیمایشی و مبتنی بر داده‌های کمی بوده است. جهت جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش از روش‌های

کتابخانه‌ای و میدانی استفاده گردید. جامعه آماری پژوهش مدیران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. بر اساس یافته‌های بدست آمده نهایتاً ۱۶ متغیر از عوامل قانونی، زیرساختی، فردی و سازمانی شناسایی گردید. متغیر "جریمه برای شرکت‌ها جهت عدم افشای داوطلبانه کربن" از معیار عوامل قانونی با میانگین ۸/۳ دارای بیشترین نمره از نظر میزان اهمیت بوده است. همچنین متغیر "مشارکت در برنامه‌های افشای انتشارات کربن" با میانگین ۴۲/۳ از گویه‌های معیار عوامل زیرساختی، متغیر "تأکید سرمایه‌گذاران نهادی به افشای داوطلبانه کربن" از گویه‌های معیار عوامل فردی با میانگین ۶۲/۳ و متغیر "درک تبعات اقتصادی افشای داوطلبانه کربن" از گویه‌های معیار عوامل سازمانی با میانگین ۶/۳ دارای بیشترین نمره از نظر میزان اهمیت می‌باشند.

احمدی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان تأثیر استانداردهای حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی در بخش عمومی (مطالعه موردی: دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان) بیان کردند، جامعه آماری شامل ۹۸ نفر از ذیحسابان، معاون ذیحساب، مدیر مالی و کارشناسان حسابداری در دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان است. داده‌ها از طریق پرسشنامه گردآوری و از طریق نرم‌افزارهای Excel و SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. روش‌های آماری مورد استفاده شامل آزمون کولموگوروف - اسمیرنوف، برای بررسی نرمال بودن داده‌ها، ضریب همبستگی اسپیرمن، برای بررسی همبستگی بین متغیرها و آزمون میانگین یک جامعه و آزمون دوجمله‌ای برای بررسی فرضیه‌ها می‌باشد. یافته‌ها بیانگر آن است که ویژگی‌های کیفی اطلاعات ارائه‌شده در گزارش‌های مالی دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان از نظر نحوه ارائه اطلاعات، با استانداردهای حسابداری بخش عمومی مطابقت دارد.

اکبریان آقبلاغ و مصطفائی (۱۴۰۱) به بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر سیاست تقسیم سود پرداختند و با استفاده از داده‌های ۱۲۲ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ نشان دادند که کیفیت گزارشگری مالی که از طریق شاخص کیفیت اقلام تعهدی سرمایه در گردش اندازه‌گیری شده است، تأثیر معناداری بر سیاست تقسیم سود نقدی ندارد.

شجاعی و احمدی (۱۴۰۱) به بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر ارزش افزوده بازار پرداختند و با استفاده از اطلاعات ۱۲۰ شرکت طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ نشان دادند که کیفیت گزارشگری مالی بر ارزش افزوده بازار تأثیر معنادار و مستقیمی دارد. یعنی به نوعی با افزایش کیفیت گزارشگری مالی، ارزش افزوده بازار شرکت‌ها نیز افزایش پیدا می‌کند.

مدنی خانقاه و همکاران (۱۴۰۱) به بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر اطمینان جریان‌های نقدی در بازار سرمایه ایران پرداختند و با استفاده از اطلاعات ۱۴۹ شرکت طی سال‌های ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۸ نشان دادند که کیفیت گزارشگری مالی بر جریان‌های نقدی همسان شده تأثیر مثبت، بر ابهام جریان‌های نقد عملیاتی تأثیر منفی و بر نوسانات بلندمدت جریان نقدی تأثیر منفی دارد. همچنین کیفیت گزارشگری مالی بر عدم

کمبود جریان نقدی و نوسانات کوتاه‌مدت جریان نقدی تأثیر معنادار ندارد. در نهایت می‌توان گفت با بالا رفتن کیفیت گزارشگری مالی اطمینان جریان‌های نقدی افزایش پیدا می‌کند. پارک و همکاران (۲۰۲۳)، در پژوهشی به بررسی رابطه بین تحرک نیروی کار مدیران و کیفیت گزارشگری مالی بانک‌ها بیان پرداختند. با استفاده از پذیرش دکترین افشای اجتناب‌ناپذیر (IDD) در سطح ایالت به عنوان یک شوک بیرونی که تحرک نیروی کار را دلسرد می‌کند، نشان می‌دهیم که پذیرش IDD با کاهش کیفیت گزارشدهی مالی همراه است؛ همانطور که با مفاد ضرر وام اختیاری اندازه‌گیری می‌شود. این تأثیر برای بانک‌هایی با مدیرانی که فرصت‌های شغلی بیرونی محدودی دارند بزرگ‌تر و برای بانک‌هایی که نظارت دقیق‌تری دارند، کمتر است. نتایج ما از دیدگاه فرضیه نگرانی شغلی حمایت می‌کند که مدیران بانکی که با محدودیت‌های تحرک مواجه هستند، انگیزه‌های بیشتری برای شرکت در حسابداری اختیاری دارند.

تران (۲۰۲۲) به بررسی رابطه کیفیت گزارشگری و اهرم مالی و بررسی اهمیت ویژگی‌های کیفی یا کیفیت سود در این زمینه پرداخت. این مطالعه با تکیه بر تئوری سلسله‌مراتبی و تئوری نمایندگی، بررسی کرده است که آیا اهرم مالی تحت تأثیر کیفیت گزارشگری مالی قرار می‌گیرد یا خیر. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد شرکت‌هایی با کیفیت گزارشگری بالاتر، دارای درجه پایین‌تری از عدم تقارن اطلاعاتی و نسبت بدهی پایین‌تر هستند که مطابق با تئوری سلسله‌مراتبی و نظریه نمایندگی است. همچنین نتایج حاکی از آن است که دو جنبه کیفیت گزارشگری، ویژگی‌های کیفی و کیفیت سود، جایگزین نیستند، بلکه مکمل یکدیگر در تبیین نسبت بدهی هستند. علاوه بر این، مشخص شد که ویژگی‌های کیفی نقش مهم‌تری در کاهش عدم تقارن اطلاعاتی نسبت به کیفیت سود ایفا می‌کنند.

ترین و همکاران (۲۰۲۲) به بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر سیاست تقسیم سود سهام پرداختند. نتایج نشان داد کیفیت گزارشگری مالی پس از کنترل مشخصات شرکت و کشور، پرداخت سود سهام را افزایش می‌دهد. همچنین مشخص شد ارتباط مثبت بین کیفیت گزارشگری مالی و پرداخت سود سهام زمانی که شرکت‌ها مشکلات جریان نقدی آزاد دارند، با عدم تقارن اطلاعاتی شدید روبرو هستند و در کشورهایی با سطح پایین حمایت از حقوق سهامداران اقلیت واقع شده‌اند، آشکارتر است.

۴. روش پژوهش

طرح این پژوهش با استفاده از رویکرد پس‌رویدادی (از طریق اطلاعات گذشته) است. از طرف دیگر، پژوهش حاضر از نوع توصیفی-علی است. بر اساس ماهیت داده‌ها، از نوع پژوهش کمی و بر اساس اهداف نیز از نوع پژوهش کاربردی به حساب می‌آید. و به منظور بررسی فرضیه‌های پژوهش و با توجه به ماهیت اطلاعات و داده‌های پژوهش که مبتنی بر اطلاعات کمی و واقعی گذشته است، از آزمون رگرسیون استفاده می‌شود. در جمع‌آوری اطلاعات، اطلاعات مورد نیاز بخش کتابخانه‌ای پژوهش از کتب و مجلات تخصصی

فارسی و لاتین و مقالات اینترنتی گردآوری می‌شود. داده‌های مورد نیاز بخش میدانی پژوهش از طریق مراجعه به سازمان بورس اوراق بهادار تهران و تهیه صورت‌های مالی و یادداشت توضیحی شرکت‌های نمونه، گزارشات هفته‌ای، آمارهای معاملات روزانه ارائه شده از طریق مرکز اطلاع‌رسانی و خدمات بورس اوراق بهادار تهران و ماهنامه بورس و سایت بورس اوراق بهادار تهران همچنین نرم‌افزار رهاورد نوین استخراج می‌گردد. نتایج حاصل از اندازه‌گیری متغیرها به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش وارد نرم‌افزار Eviews می‌شوند. این نکته قابل ذکر است که برای تخمین فرضیه‌های پژوهش از داده‌های ترکیبی به صورت داده‌های سال-شرکت استفاده خواهد شد.

۱.۴. جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه بانک‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۴-۱۴۰۱ می‌باشد. برای نمونه‌گیری از روش غربالگری استفاده شده که شرایط آن به صورت زیر تعریف شده است:

- ۱- فاقد توقف معاملاتی برای مدت بیش از ۳ ماه باشد.
- ۲- سال مالی بانک‌ها منتهی به پایان اسفند ماه باشد.
- ۳- در طول دوره پژوهش تغییر سال مالی نداده باشد.
- ۴- قبل از سال ۱۳۹۴ در بورس پذیرفته شده باشد.
- ۵- اطلاعات مالی شرکت‌ها در دوره مورد مطالعه در دسترس باشد. در نهایت ۱۶ بانک به عنوان نمونه انتخاب شد.

۲.۴. مدل رگرسیونی پژوهشی

$$RQ_{i,t} = C + \beta_1 NET\_HIRE_{i,t} + \beta_2 SIZE_{i,t} + \beta_3 CHARTER_{i,t} + \beta_4 CAR_{i,t} + \beta_5 AGE_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

که در آن:

RQ: کیفیت گزارشگری مالی

NET_HIRE: کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار

Size: اندازه بانک

Charter: ارزش بانک

Car: نسبت سرمایه به دارایی بانک

Age: عمر بانک

۳،۴. تعریف متغیرها

جدول ۱. معرفی متغیرها و نحوه اندازه‌گیری آن‌ها

نحوه اندازه‌گیری	نماد متغیر	نوع متغیر	نام متغیر
<p>متغیر کارایی سرمایه‌گذاری شرکت i در سال t که برای برآورد کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار از رویکرد ارائه شده توسط پینونک و لیلیس (۲۰۰۷) استفاده خواهد شد. در این رویکرد، قدر مطلق جزء خطای بدست آمده از مدل رگرسیونی (۳-۲)، ناکارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار را نشان می‌دهد؛ یعنی هر چه جزء خطای رگرسیون بیشتر باشد، ناکارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار نیز بیشتر است (کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار کمتر است) و هر چه جزء خطای رگرسیون کمتر باشد، ناکارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار نیز کمتر است (کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار بیشتر است):</p> <p>مدل (۳-۲): برآورد کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار</p> $NET\_HIRE_{it} = \beta_0 + \beta_1 SALES\_GROWTH_{it-1} + \beta_2 SALES\_GROWTH_{it} + \beta_3 \Delta ROA_{it} + \beta_4 \Delta ROA_{it-1} + \beta_5 ROA_{it} + \beta_6 RETURN_{it} + \beta_7 SIZE_{it-1} + \beta_8 Quick_{it-1} + \beta_9 \Delta Quick_{it-1} + \beta_{10} \Delta Quick_{it} + \beta_{11} LEV_{it-1} + \varepsilon_{it}$ <p>که در آن:</p> <p>NET_HIRE_{it}: نشان‌دهنده کل سرمایه‌گذاری در نیروی کار که برابر است با تفاوت بین تعداد کارکنان شرکت i در سال t و سال $t-1$ تقسیم بر تعداد کل کارکنان در سال $t-1$.</p> <p>$SALES\_GROWTH_{it}$: متغیر نشان‌دهنده رشد فروش (خدمات) شرکت در سال t که برابر است با فروش در سال t منهای فروش در سال $t-1$ تقسیم بر فروش در سال $t-1$؛</p>	NET_HIRE	مستقل	کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار

نام متغیر	نوع متغیر	نماد متغیر	نحوه اندازه‌گیری
			<p>ROA_{it}: برابر است نرخ بازده دارایی‌های شرکت i در سال t که برابر است با نسبت سود خالص به دارایی‌ها؛</p> <p>$RETURN_{it}$: نشان‌دهنده بازده سهام سالانه شرکت i در سال t که نرم‌افزار رهاورد نوین استخراج می‌شود.</p> <p>$SIZE_{it-1}$: برابر است با لگاریتم ارزش بازار دارایی‌ها (ارزش دفتری بدهی به علاوه ارزش بازار حقوق صاحبان سهام) شرکت i در سال $t-1$ و متغیری برای اندازه شرکت؛</p> <p>$Quick_{it-1}$: برابر است با نسبت آنی شرکت i در سال $t-1$ که برابر است با نسبت جمع وجوه نقد به علاوه سرمایه‌گذاری‌های کوتاه‌مدت به بدهی‌های جاری؛</p> <p>LEV_{it-1}: برابر است با اهرم مالی شرکت i در سال $t-1$ که از تقسیم بدهی به دارایی بدست می‌آید.</p> <p>پس از برآورد مدل (۲-۳) برای کلیه سال شرکت‌ها به صورت ترکیبی، قدر مطلق جزء خطای مدل یعنی E_{it} نشان‌دهنده کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار (NET_HIRE_{it}) است. قدر مطلق پسماندهای معادله رگرسیون (۲-۳) به عنوان شاخص معکوس از کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار (یعنی ناکارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار) می‌باشد. هر قدر این متغیر کمتر باشد، یعنی ناکارایی کمتر (کارایی بالاتر) و هر قدر این عدد بالاتر باشد، یعنی ناکارایی بیشتر (کارایی کمتر) است. لذا برای بر طرف کردن این مشکل و خنثی کردن رابطه معکوس بین قدرمطلق جزء خطای رگرسیون و کارایی سرمایه‌گذاری نیروی کار، بهتر است که قدر مطلق جزء خطا را در یک عدد منفی ضرب کرد تا این مشکل برطرف گردد.</p>
کیفیت گزارشگری	وابسته	Rq	<p>برای اندازه‌گیری این متغیر از معیار کیفیت سود استفاده شده است (تران، ۲۰۲۲).</p> <p>کیفیت سود برابر است با قدرمطلق پسماندهای مدل اقلام تعهدی زیر ضربدر (۱-) که اقلام تعهدی اختیاری یا به عبارتی انحراف از سطح بهینه اقلام تعهدی را نشان</p>

نام متغیر	نوع متغیر	نماد متغیر	نحوه اندازه‌گیری
			<p>می‌دهد که توسط فرانسیس و همکاران (۲۰۰۵) توسعه یافته است.</p> $\Delta Nwc_{it} = \beta_0 + \beta_1 Cfo_{it-1} + \beta_2 Cfo_{it} + \beta_3 Cfo_{it+1} + \beta_4 \Delta Rev_{it} + \beta_5 Ppe_{it} + \varepsilon_{it}$ <p>model(2)</p> <p>جاییکه:</p> <p>ΔNwc: تغییرات سرمایه در گردش است (سرمایه در گردش برابر با دارایی جاری منهای بدهی جاری است).</p> <p>Cfo: جریان نقد عملیاتی</p> <p>ΔRev: تغییر در درآمد عملیاتی</p> <p>Ppe: ارزش املاک، ماشین‌آلات و تجهیزات</p> <p>تمام متغیرها با تقسیم بر جمع دارایی در ابتدای دوره همگن می‌شوند.</p>

متغیرهای کنترلی

Size: اندازه بانک: لگاریتم دارایی‌های بانک (الناهاس و همکاران، ۲۰۲۲).

Charter: ارزش بانک: این شاخص از مجموع ارزش بازار سهام عادی و ارزش دفتری کل بدهی‌ها به ارزش دفتری کل دارایی‌ها محاسبه می‌گردد (الناهاس و همکاران، ۲۰۲۲).

Car: نسبت سرمایه به دارایی بانک: نسبت مجموع حقوق صاحبان سهام به دارایی‌ها (الناهاس و همکاران، ۲۰۲۲).

Age: عمر بانک: تعداد سال‌های به وجود آمدن بانک تا سال انجام پژوهش (الناهاس و همکاران، ۲۰۲۲).

۵. یافته‌های پژوهش

۵.۱. آمار توصیفی داده‌ها

در این بخش به بررسی شاخص‌های مرکزی (متشکل از سه شاخص یعنی میانگین، میانه و مد داده‌ها) پراکندگی داده‌ها (متشکل از چهار شاخص یعنی انحراف معیار، واریانس، کمینه و بیشینه داده‌ها) پرداخته شده است. در جدول ۲، نتایج آماره‌های توصیفی داده‌ها به تفکیک هر یک از متغیرهای مورد بررسی ارائه شده است (پیش‌بین و ملاک):

اساس آزمون ریشه واحد بر این منطق استوار است که وقتی در یک فرایند خود رگرسیونی مرتبه اول $|a| = 1$ باشد، در آن صورت، سری ناماناست. یکی از سودمندترین آزمون‌ها در زمینه مانایی (سکون) آزمون دیکی فولر تعمیم یافته است. فرض شود سری y_t بر اساس ساده‌ترین شکل خود، یک مدل $y_t = ay_{t-1} + \varepsilon_t$ خود رگرسیونی از درجه اول است؛ یعنی چنانچه $|a| < 1$ باشد، سری ماناست. در این آزمون فرض صفر دلیل بر نامانایی است و حالت مطلوب زمانی اتفاق می‌افتد که فرض صفر رد شود یعنی $H_0: a = 1$.

به منظور بررسی ریشه واحد در سری مشاهدات در متغیرهای مورد نظر از آزمون ADF_Fisher که نشان‌دهنده ریشه واحد مقطعی می‌باشند، بهره گرفته شد.

جدول ۳. نتایج آزمون‌های ریشه واحد متغیرها

سطح معناداری	آماره	نام متغیر
۰/۰۰۰	-۳/۶۲۵	RQ کیفیت گزارشگری مالی
۰/۰۰۲	-۵/۱۶۵	کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار NET_HIRE
۰/۰۰۰	-۵/۰۰۳	Size: اندازه بانک
۰/۰۰۲	-۶/۳۵۱	Charter: ارزش بانک
۰/۰۰۵	-۲/۶۸۹	Car: نسبت سرمایه به دارایی بانک
۰/۰۰۵	-۷/۶۸۹	Age: عمر بانک

بر این اساس با توجه به نتایج بدست آمده تمامی متغیرها دارای سری‌های زمانی مانا بوده‌اند و نیازی به استفاده از بهره‌گیری از تفاضل‌های مرتبه اول و یا دوم نمی‌باشد.

۳.۵. آزمون F لیمر

در بخش داده‌های ترکیبی ابتدا باید مشخص شود که تفاوت فردی یا به اصطلاح ناهمگنی در مقاطع وجود دارد یا اینکه مقطع‌ها با هم همگن هستند؟ و برای این تخمین می‌بایست داده‌های آماری را روی هم انباشته کرد و به روش OLS معمولی (پولینگ دیتا) برآورد را انجام داد یا روش پانل دیتا مناسب است؟ با استفاده از F لیمر می‌توان وجود ناهمگنی را در بین مقاطع مشخص کرد. فرضیه صفر آماره F مبتنی بر همگن بودن مقاطع (پولینگ بودن داده‌های آماری) است. چنانچه فرضیه صفر رد شود، فرضیه مقابل آن مبتنی بر وجود ناهمگنی بین مقاطع (پانل بودن داده‌های آماری) پذیرفته می‌شود. نتایج آزمون F در جدول زیر انعکاس یافته است.

جدول ۴. نتایج آزمون F لیمر مدل پژوهش

F لیمر	آماره	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	۲/۱۷۵	(۱۰۱,۴۰۵)	۰/۰۰۰

*سطح خطای ۵ درصد

با توجه به نتایج آزمون F لیمر چون احتمال بدست آمده از ۰/۰۵ کمتر می‌باشد، فرض H_0 مبنی بر پولینگ بودن داده‌ها رد می‌شود. بنابراین با توجه به آزمون لیمر، داده‌ها پانل می‌باشد.

۴,۵. آزمون هاسمن

بعد از این که مشخص شد ناهمگنی در مقاطع وجود دارد و تفاوت‌های فردی قابل لحاظ کردن است و روش داده‌های ترکیبی برای برآورد مدل پژوهش مناسب است، باید مشخص شود که خطای تخمین، ناشی از تغییر در مقاطع است یا این که در طی زمان رخ داده است. در نحوه در نظر گرفتن چنین خطاهایی با دو اثر ثابت و اثر تصادفی استفاده می‌شود. در آزمون هاسمن، فرضیه صفر آن مبتنی بر تصادفی بودن خطاهای برآوردی است که نتایج آن در جدول زیر انعکاس یافته است.

جدول ۵. نتایج آزمون هاسمن مدل پژوهش

هاسمن	آماره	درجه آزادی	سطح معناداری	نتیجه آزمون
۱	۳/۰۸۷	۳	۰/۳۷۸	اثرات تصادفی

۵,۵. آزمون مدل پژوهش

جدول ۶. آزمون رگرسیون و معناداری مدل

نام متغیر	ضرایب برآوردی	انحراف برآورد	آماره t	سطح معناداری
عرض از مبدأ	۰/۰۹۸	۰/۰۷۱	۱/۳۸۸	۰/۱۹۲
NET_HIRE: کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار	۰/۲۱۲	۰/۰۸۷	۲/۴۱۶	۰/۰۴۹
Size: اندازه بانک	-۰/۰۳۶	۰/۰۰۶	-۵/۵۳۷	۰/۰۰۰
Charter: ارزش بانک	۰/۰۰۸	۰/۰۰۵	۱/۳۹۹	۰/۱۸۹
Car: نسبت سرمایه به دارایی بانک	۰/۰۸۳	۰/۰۷۸	۱/۰۶۳	۰/۳۱۰

نام متغیر	ضرایب برآوردی	انحراف برآورد	آماره t	سطح معناداری
Age: عمر بانک	-۰/۳۱۲	۰/۰۹۶	-۳/۲۳۱	۰/۰۱۵
دوربین - واتسون	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	آماره F	سطح معناداری
۲/۳	۰/۷۶	۰/۶۷	۳۲/۴۸۲	۰/۰۰۱

با توجه به جدول‌های فوق، آماره دوربین - واتسون در مدل اول برابر با $۲/۳$ می‌باشد و این نشان می‌دهد بین خطاهای مدل همبستگی وجود ندارد؛ چرا که بین $۱/۵$ تا $۲/۵$ قرار دارد. ضریب تعیین تعدیل شده این آزمون برای برابر با $۰/۶۷$ می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی در مدل‌های حاضر می‌توانند ۶۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را پیش‌بینی نمایند. به دلیل معنادار بودن آماره F در سطح خطای ۵ درصد، می‌توان گفت که مدل پژوهش از لحاظ آماری معنادار و مناسب می‌باشد. ضریب برآوردی متغیر کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار در جدول بالا نشان‌دهنده وجود رابطه مثبت و مستقیم میان کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار با کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها در سطح خطای $۰/۰۵$ است. زیرا میزان p-value محاسبه شده برای ضریب این متغیر مستقل پژوهش، کوچکتر از $۰/۰۵$ بدست آمده است. این نشان می‌دهد بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار با کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها رابطه معناداری وجود دارد.

۵. نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها بوده است. در این راستا بازه زمانی پژوهش از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شد و بر اساس شرایط استخراج نمونه، تعداد ۱۶ بانک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. فرضیه پژوهش در این راستا آزمون شد که بین کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار با کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها رابطه معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش نشان داد کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار با ضریب $۰/۰۱۲$ و سطح معنی‌داری زیر $۰/۰۵$ دارای رابطه مثبت و معنادار با کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها می‌باشد.

۱.۵. پیشنهادهای کاربردی

با توجه به نتایج بدست آمده و پیشینه پژوهش، پیشنهادهای کاربردی زیر توسط محقق ارائه گردیده است: (۱) به مدیران بانک‌ها (سهامی عام) پیشنهاد می‌شود جهت افزایش ثروت سهامداران، میزان کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار را افزایش دهند و به سرمایه‌گذاری بهینه در نیروی انسانی توجه داشته باشند. زیرا با بهبود کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار، منابع مالی در دسترس شرکت نیز افزایش می‌یابد و مدیران قادر هستند که از این منابع در فعالیتهای سودآور استفاده نمایند و در نتیجه ریسک‌پذیری شرکت به مرور زمان افزایش یافته و ارزش آفرینی شرکت نیز افزایش می‌یابد.

۲) به سرمایه‌گذاران و سهامداران فعال در بازار سرمایه پیشنهاد می‌شود که در مورد سرمایه‌گذاری در بانک‌ها محتاطانه عمل نمایند و آگاه باشند که معمولاً میزان کارایی سرمایه‌گذاری در نیروی کار در این گونه بانک‌ها پایین‌تر از سایر شرکت‌ها است.

۲,۵. پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی

به دانشجویان و پژوهشگران پیشنهاد می‌شود جهت مشخص شدن جنبه‌های با اهمیت مطالعاتی، موارد زیر را بررسی نمایند:

* تأثیر بهره‌وری نیروی کار مدیریتی و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها (به تفکیک مراحل رشد، بلوغ و افول).

* تأثیر بهره‌وری نیروی کار مدیریتی و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها با تمرکز بر سیاست‌های تجاری شرکت‌ها (به تفکیک سیاست‌های تدافعی و سیاست‌های آینده‌نگر).

* تأثیر هزینه‌های نمایندگی بر رابطه میان بهره‌وری نیروی کار مدیریتی و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها.

* تأثیر ناهمسانی اطلاعاتی بر رابطه میان بهره‌وری نیروی کار مدیریتی و کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها.

منابع

احمدی، امید؛ حذبی، هاشم؛ جهانگیری بآبادی، آرش. (۱۴۰۱). تأثیر استانداردهای حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی در بخش عمومی (مطالعه موردی: دستگاه‌های اجرایی استان خوزستان). فصلنامه حسابداری و بودجه‌ریزی بخش عمومی، ۳(۳)، ۱-۲۰.

اکبریان آقبلاغ، پدram؛ مصطفائی، علی. (۱۴۰۱). تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر سیاست تقسیم سود در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. کنکاش مدیریت و حسابداری، ۷، ۱۴۴-۱۶۰.

پورقاز، عبدالوهاب؛ محمدی، امین. (۱۳۹۰). بررسی رابطه منابع قدرت مدیران با ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی کارکنان. پژوهش‌های مدیریت، ۴(۱۲).

سروستان، نرگس؛ عزیزی نژاد، حسین. (۱۳۹۷). بازکاوی مفاهیم روانشناسی مدیریت و تأثیر آن در بهره‌وری سازمان. دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی (۱).

شجاعی، زینب؛ احمدی، محسن. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر ارزش افزوده بازار شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. چشم‌انداز حسابداری و مدیریت، ۵(۵۶)، ۴۴-۵۷.

طرخورانی، علی؛ محمدی، سید موسی؛ عسکری، میثم. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر قیمت‌گذاری اقلام تعهدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. رویکردهای پژوهشی

نوین در مدیریت و حسابداری، ۴(۱۳): ۶۹-۸۴.

مدنی خانقاه، داوود؛ پاک مرام، عسگر؛ عبدی، رسول؛ اقدام مزرعه، یعقوب. (۱۴۰۱). بررسی تاثیر کیفیت گزارشگری مالی بر اطمینان جریان‌های نقدی در بازار سرمایه ایران. اقتصاد بانکداری اسلامی، ۱۱(۳۹)، ۳۸۳-۴۱۰.

موسوی، سید احمد؛ فلاحتی، کیسان. (۱۴۰۲). شناسایی موانع افشای داوطلبانه کربن در گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری و بودجه‌ریزی بخش عمومی، ۴(۴)، ۱-۱۹.

نیکبخت، محمدرضا؛ قاسمی، علی. (۱۳۹۷). تأثیر توانایی مدیریت بر رقابت در بازار محصول. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، ۱۰(۴۰)، ۱۳۷-۱۴۶.

Ahmad, I., Fitri, A., & Farida, G. (2019). The Relationship between earnings quality and financing approach. *UCT Journal of Management and Accounting Studies*, 2019(3).

Sarkar, B., & Bhaduri, S., (2019). Information asymmetry and financing choice between debt, equity and dual issues by Indian firms. *Int. Rev. Econ. Financ.* 72, 90-101.

Cameron, K. S., Freeman, S. J., & Mishra, A. K. (1991). Best practices in white-collar downsizing: Managing contradictions. *Academy of Management Perspectives*, 5(3), 57-73.

Habib, A., & Hasan, M.M. (2019). Business strategy and labor investment efficiency. *Int. Rev. Financ.* 1-39

Tran, L. T. H., (2022). Reporting quality and financial leverage: Are qualitative characteristics or earnings quality more important? Evidence from an emerging bank-based economy. *Research in International Business and Finance*, 60 (2022) 101578.

Jung, B., W. J. Lee, & D. P. Weber. (2014). Financial Reporting Quality and Labor Investment Efficiency. *Contemporary Accounting Research*, 31(4), 1047-1076.

Pinnuck, M., & Lillis, A., (2007). Profits versus losses: does reporting an accounting loss act as a heuristic trigger to exercise the abandonment option and divest employees? *Account. Rev.* 82(1), 1031-1053

Merz, M., & Yashiv, E. (2017). "Labor and the Market Value of the Firm." *American Economic Review*, 97(4), 1419-1431.